

Castanyeda de Can Guardiola

Vilassar de Dalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Torrent de la Petxina
Alçada: 338

Coordenades:

Latitud: 41.52496
Longitud: 2.3371
UTM Est (X): 444694
UTM Nord (Y): 4597247

Classificació

Número de fitxa 08214 - 203
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla Especial Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Vilassar de Dalt
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: 08213A009000130000JK
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dg., 29/03/2015 - 01:00

Descripció

Castanyeda d'origen antròpic, formada per uns vint-i-cinc exemplars, de castanyers (*Castanea sativa*), un arbre corpulent i de capçada ampla que pot arribar a mesurar de 25 a 30 metres d'alçada. L'escorça és bruna i més llisa en els exemplars més joves i gruixuda, gris-fosca i clivellada en estelles encreuades longitudinals en els exemplars més vells, que en aquesta castanyeda tenen varis centenars d'anys. El tronc en molts

d'aquests exemplars supera els 3, 80 m de circumferència a un metre de terra. Malgrat hi ha alguns exemplars que semblen morts, atacats per la malaltia del xancre, es veuen rebrots laterals amb borrons ben verds.

Les fulles d'aquests arbres són simples, alternes i caduques amb el pecíol curt i el limbe d'uns 20 cm de llargària per uns 5 cm d'amplada. L'anvers és lluent. Les flors masculines són disposades en aments compostos de 5 a 6, o més, glomèruls de flors. En canvi les femenines es troben al peu de les inflorescències masculins en petits grups. El fruit d'aquest arbre és la castanya, que es reuneix en un màxim de tres dins d'una pellofa coriàcia i espinosa que s'obra a la tardor i cau al terra.

Creix sobre un substrat granític, en un dels dos vessants que donen naixement al torrent de l'Ardenya, conegut també com Torrent de Cuquet. Es troba parcialment envoltada d'alzinar i algun roure, arbres espontanis en aquesta zona.

La castanyeda de Can Boquet i Can Guardiola és a més a més d'un indret de gran valor paisatgístic, una zona de nidificació del picot. Les branques, encara que morin no es podreixen i la seva fusta és especialment apreciada per aquest tipus d'ocells per fer-hi el niu. Les soques poden arribar a ser el cau predilecte no només de rosegadors sinó també del toixó.

Observacions:

Aquesta arbreda de castanyers està catalogada amb el nom de Castanyeda de Can Guardiola. Però de fet, la majoria d'exemplars es troba dins una finca pertanyent a Can Boquet, tot i que la casa més pròxima és la de Can Guardiola.

A part del valor natural de la castanyeda com arbreda per ella mateixa, destaca com a zona d'hàbitat i nidificació dels picots. El propietari de Can Guardiola n'ha confirmat la presència anual en aquest indret.

Història

Hi ha estudiosos que creuen que aquest arbre és originari de les terres de la Mediterrània Occidental i que va ser introduït a casa nostra en època preromana. Però segons Nuet i Panareda, hi ha molts pocs estudis fets a nivell de recerca palinològica i arqueològica.

Les castanyedes o boscos de castanyers han estat explotats durant segles per a la producció de castanyes i apreciada per la mel. Com altres productes del bosc, aquestes plantacions d'arbres centenaris es van anar deixant de costat. En molts casos, la fusta d'aquests arbres s'ha anat utilitzant per la producció de fusta o es van anar substituint per altres espècies. En altres, la propagació de la tinta del castanyer i la del xancre ha anat minvant els castanyers un rere l'altre com ha passat, no només al municipi de Vilassar sinó també a la zona Nord- Est de Catalunya (Guillerries - Montseny, Garrotxa, Corredor- Montnegre i Empordà), al Vallès, muntanyes de Prades i altres indrets Maresme.

La fusta és pesant, flexible i forta i poc porosa. És emprada per ebenisteria, tanques, bigues, pals de telèfons, etc. La matèria orgànica o terra procedent de la descomposició de l'interior d'aquest arbre és molt apreciada en jardineria.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE VILASSAR (1999). Pla Especial del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Vilassar de Dalt.

FOLC, R. (1986). La vegetació dels Països Catalans. Ketres editora. Barcelona.

NUET, Josep; PANAREDA, Josep M. (1986). Les castanyedes al Montseny, dins Revista AUSA núm. XII/116, pàgs. 65 a 78. Ed. Patronat d'Estudis Ausonencs - Institut d'Estudis Catalans.

PARÉS, Eduard (2006). Arbres Monumentals de Catalunya. 18 anys des de la primera protecció. Ponència de la 2a trobada d'Arbres Monumentals i Singulars. Alcalà d'Henares, 19 – 21 de 2005. Ed. Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient i Habitatge. Direcció General de Medi Natural. Barcelona.

